

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 293.

V Ljubljani, v četrtek 23. decembra 1886.

Letnik XIV.

Vabilo na naročbo „Slovenca“.

Le še nekaj dni in prestopil bo „Slovenec“ v petnajsto leto svojega obstanka in v peto leto, od kar je postal dnevnik.

Glasilo naše je prečast. gg. čitateljem znano: „Vse za vero, dom in cesarja.“ Štirinajst let že smo zvesti ostali temu načelu, ki je najlepša dika Slovencev. — Bog jim ohrani te svetinje tudi znanprej!

„Glejte, da bote trdno stali v veri, ker časi so hudi“, opominja apostelj. Da, res so hudi! Ne bomo jih pa dalje popisovali, saj so našim bralcem znani; le rečemo: Slovenci, verni Slovenci, ostanite verni katoličani, zvesti podložni presvitlemu vladarju in ljubite svojo domovino! Obrnite mu hrbet in pokažite mu pot skozi vrata, kdor-koli pride k Vam, bodisi tudi v ovčjem oblačilu, t. j. s sladko priliznjeno besedo ter Vas skuša odvrniti od jedne ali druge teh svetinj. Skušnjavec tak je brez ugovora Vaš največji sovražnik, bodisi da pride k Vam v osebi ali v časniku; v verskih rečeh pa je pravi satan.

Dokler vero katoliško ohranimo ter spolnujemo njene nauke, imamo tudi pomoč in tolažbo za vse položaje našega življenja. Naj bo pa ta v srcih Slovencev zatrta, za kar si žalibog ne le nemško-židovski, ampak tudi slovenski liberalni časniki s čudovito vstrajnostjo že mnogo let prizadevajo, potem bode sledila zgubi vere tudi zguba narodnosti. To je naše trdno prepričanje, naj tudi naši liberalci svoj brezverni liberalizem in svoj peklenski namen tajijo, kakor hočejo, zatrdovaje, da liberalizma več ni, da se sv. vere ne dotikajo itd. Noben pameten se ne bo dal s takim zatrdovanjem slepiti: „Po njih sadu jih bote spoznali“, veli nam Izve-

ličar, a ne niti po besedi in zatrdovanji, niti po časnikih in spisih.

Po tem svojem prepričanju hočemo tudi znanprej delovati po programu: „Vse za vero, dom in cesarja“ bodisi v uvodnih člankih, bodisi v drugih raznih — v celem listu, naj nas nasprotniki tudi po šestkrat na teden pitajo z mračnjaki, hinavci, nazadnjaki in kar imajo liberalci še takih lepih prislovk in psokv v svojem slovarju za verne Slovence.

Ne oziraje se na vse take zabavljice in zavidnosti (mnogokrat vse nasprotovanje ni nič drugega, kot zavid) prizadevali si bomo povsod: V uvodnih člankih, poročilih in dopisih za resnico in pravico ter za nič drugega, kakor za resnico in pravico, bodi temu ali onemu všeč ali ne všeč; zatoraj tudi ne bomo preskakovali iz stališča na stališče ter breznačajno plajšča po vetru obračali, ampak hodili po naravnostni poti. — In naj bi se nam po zmoti ali drugi človeški slabosti kaka napaka ali neresnica v list vrnila, smo jo popraviti vselej pripravljene, ne pa, kakor liberalni listi znajo: laž trositi ter zvičajno obrekovati, popraviti in preklicati pa nikdar ne.

Prizadevati si hočemo, kakor do sedaj, tudi znanprej, da naše bralce soznanimoz vsem, kar jim je dandanes treba vedeti in kar se zamore tirjati od poštenega krščanskega lista, kteremu so božje in cerkvene zapovedi povsod, tudi v politiki veljavne.

Drugih obljub ne bomo delali, saj nas stari naročniki dovolj poznajo; nove si bomo prizadevali pa v prihodnjem letu prepričati, da ne delamo niti iz dobičkarije, niti po kakoršni-koli strankarski ali strastni politiki.

Ker pa so posamezne moči preslabe kaj velikega izvršiti in je le v zvezi moč, toraj se lepo priporočamo, naj nas prijatelji resnice in slovenskega

naroda podpirajo gmotno z naročnino in razširjanjem lista, pa tudi duševno z dobrimi spisi in dopisi. Res je večasih težavno eno kot drugo, a kdor duha in potrebe časa pozná, se gotovo ne bo obotavljal, če treba tudi z veliko požrtvovalnostjo za dobro delati. Božja pomoč!

„Slovenec“ veljá za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

O bolgarski krizi.

Poročal je že „Slovenec“ o bolgarski deputaciji gledé njenega sprejema po širnem svetu; tako se je tudi večinoma godilo. V Belemgradu in na Dunaju so jo sprejeli sočutno, v Berlinu hladno, da skoraj mrzlo, in v Petrogradu pa nečejo nič o njej slišati. Še celó časnikarske ose, ki so jo na Dunaji kar obsipale želéč kaj zanimivega novega od treh zastopnikov bolgarskega naroda zvedeti, se v Berlinu jako malo za nje zanimajo. Bolgarski poslanci so sicer že pred odhodom v Berlinu sklenili, na Nemškem, kar se dá, malo s časnikarji občevati, dobro vedoč,

LISTEK.

Govor gospoda dr. Josipa Marinke v Rudolfovem.

Slavna gospóda!

Prvič stopim danes na ta kraj, da slavnemu, tako mnogoštevilnemu občinstvu spregovorim nekatere besede. Naravnost pripoznam, da me obhaja nekakova tesnoba. Pa kako tudi ne? vsaj vidim pred seboj odlično gospodo, kateri ni vse dobro, karkoli se govori. Toda osrčuje me zavest, da je reč dobra, katero Vam hočem kazati, in ako je resničen pregovor, da se dobra roba sama hvali, se bode pač vresničil tudi pri meni: slabi besedi bode dala moči, veljave — dobra stvar.

Gospóda moja! vsak čas ima svoje prednosti, vsak svoje napake — zato tudi vsaka dóba svoje posebne potrebe. Kdo ne bi priznal radostno, da nam kaže naša dóba mogo lepega in koristnega, česar prejšnja stoletja niso poznala? Kdo bi mogel tajiti velikansk napredek v gmotnem oziru vsestransko? Kazati mi je treba le na hitri parnik, ki čudovito reže morske valove; na zeleznični vlak, ki drdá kakor ptica hitro mimo nas; telegraf, ki po bliskovo nosi naše misli in želje v tisoč in tisoč kilometrov oddaljene kraje v nekterih minutah —

in tako sto in sto reči, ki nam lajšajo in slajšajo življenje naše.

Toda, koliko ima samo naša dóba pa tudi napak, črnih marog, ki grdé telo človeštva! Pač mi bodete, gospóda moja, odpustili naštevati Vam te ostudne izrastke današnjega društva; opomniti hočem le kaj malega. Kdo ne vé, da dandanes hlepi vse po svobodi, prostosti? Dobro! ako bi bila vsigdar prava svoboda, prava prostost, o koji je govoril prvi učitelj človeštva, Božji Sin sam: „Resnica vas bode oprostila“ — ali žalibog, išče se često prostost, ki je v resnici razuzdanost; išče se po potih s sredstvi, ki so človeštvu v kvar — ne, naravnost v pogubo! Nas li niso pretresale zadnja leta novice, da so se nam ježili lasje? Tu je pal na ulicah javni varuh, tam drugi pod bodalom morilčevem; tu se je zažgalo bogato skladišče: tam je požrl plamen velik del mesta; tam je šla v zrak krasna palača; tu je bil vržen skozi okno gospodar; na Nemškem, na Španjskem in Italijanskem so skušali umoriti vladarje, na Ruskem je pala kronana glava po bombi, vrženi od hudobne roke; da, nameravalo se je celó, ne daleč od nas, ne pred dolgim časom, s poti spraviti častitljivo glavo presvitlega vladarja, obče ljubljene našega cesarja Franca Josipa! Pa kaj bi našteval, tisoč in tisoč tacih dogodkov smo slišali, ki pretresajo človeku mozeg in kosti.

Pa od kod prihaja vse to? Pohlep po nespametni, nemožni prostosti; poželjenje po složnem

življenju brez truda; pomanjkanje vere; prepričanje, da je nad nami bitje vsevedno, vsegamogočno, neskončno pravično — to je porodilo ona grozodejstva. Kdo jim je bil provzročitelj? Kdo so bili ljudje, ki so se dali zvěsti na tako zlobna pota? Skoraj brez izjeme tako zvani četrti stan — delavci fabriški in rokodelci; teh se je prav posebno prijela ona kuga. Anarhisti jih zovemo. Anarhizem je dandanes strupena kača s 1000 glavami, ki grozno končava.

Gospóda moja! Kjer je bolezen, tam je treba zdravila, kjer je še ni, pa nam pretí od daleč, zahteva pamet, da jej preprečimo prihod. V našem cesarstvu, da, celó v naši deželi so se vsaj deloma tudi že pokazale namere, naklepi, ki preté pogin občnemu blagostanju, pogin tistim samim, ki so jim bili povod — delavcem, rokodelcem; veliko bolj pak nas še strašijo v bodočnosti. Tu je treba pomoči.

Pa kje jo najdemo? Edino le v tem, da ohranimo delavce in rokodelce na pravi krščanski podlagi ali jih privedemo nazaj nanjo, če so jo zapustili; da izredimo iz njih samostalne, značajne možé, častne mojstre, ki se ne bodo dali zvěsti na stranpot vsakej priliznenej besedi, ne majati se listu enako po vsacej sapici. A razun tega nam je skrbeti tudi, da se bodo rokodelci res popolnoma izobražili v svoji stroki ter si kolikor mogoče prisvojili tudi splošno oliko. Potlej bodo možje delavni, krščanski, vestni, zmožni preživiti sebe in svojo družino. Taki pa ne bodo nikdar anarhisti.

da ti ljudje ne morejo jezika za zobmi držati; kakor se kaže bodo svoji nalogi prav lahko kos. S tem so se sicer jako prikupili vladi v Berlinu, pač pa dvomimo, da bi se njena naklonjenost njim nasproti kaj pomnožila. Ko bi bila deputacija v tej zadevi že pred svojim prihodom na Dunaj takó molčeča, kakor je ravnokar v Berlinu, bi bilo pač mnogo bolje za njo, toda — človek ne more na vse misliti.

Gospodje Grekov, Stojlov in Kalčev dovršili so, kakor so najbolje mogli, prvi del bolgarske žaligre: „Knez in država“ (kakor jo kdo hoče sploh imenovati), na Dunaji, drugi del igra se pa v Berlinu. Tretji del se izvršuje ravnokar v Parizu. Koliko sploh bo vseh delov in kje se bodo razven poslednjega še vršili, se danes še ne dá povedati. Mogoče je, da jih ne bo mnogo, mogoče pa tudi da več nego pet. Pri vsej mladosti bolgarske države in neizkušenosti njenih odličnjakov moramo jim vendar pripoznati, da se dobro, da prav izborno razumejo na diplomatični posel. Vsaj do sedaj so bili vseskozi vrlo moški, če tudi bi jim ne bilo na škodo nekoliko bolj molčečim biti. Glavna in najtežja naloga jim je neogibno na Nemškem, kjer velja pri političnem mešetarju Bismarku na vsak način toliko doseči, da se bo Nemčija za nje potegnila na ruskem carskem dvoru in da bo cesar Viljem carovo jezo potolažil in carovo sree zopet Bolgarom naklonil. Bolgari bi se silno motili, če mislijo, da bodo Rusiji na vkljub ostalo Evropo pregovorili, da se bo za nje vlekla. Ne, tako najivni sami niso, ker ravno predobro poznajo evropsko samopridnost, ktera bo vse skupaj odvrčala zaradi zamere z Rusijo od vspešnih korakov na blagor Bolgarske in korist Bolgarov. Če se je pa sploh deputaciji v Sofiji poslednjo noč pred odhodom sanjalo, da bode Bog zna, kake sijajne vspehe imela je na Dunaji lahko že pregledala, da so bile to prazne sanje!

Pri vsem tem jim pa še ni potreba misliti, da Evropa nima za nje simpatije. O pač, po celi Evropi razven Rusije jim je mlada državica povsod ljuba. Povsod, bodisi med Slovani, Germani ali Romani, jim vsi iz celega srca želé, da bi si prej ko mogoče ustanovili samoupravno državo, kjer bi vladal junašk, spreten, moder in previden mož, ter bi se ljubi mir in njegov blagor v deželo povrnil. To jim je povedal nedavno grof Kalnoky na Dunaji in to jim želi brez razločka vsa konservativna Evropa slovanska in neslovanska. Dokazov čitati je bilo po vseh listih dovolj! Ravno ta celokupna Evropa je pa strogo obsojala postopanje ruskega generala Kaulbarsa, kakor sedaj strogo obsoja njegovega namestnika, turškega državnika Gadšana pašo. In ravno ta celokupna Evropa sprevidevši, da brez resničnega sporazumljenja z Rusijo se ne bo nič stalnega dalo doseči, želi, da bi se Bolgari čem preje, tem bolje na pameten način sporazumeli z Rusijo. To je deputacija zvedela na Dunaju in to bo slišala po celi Evropi. Grof Kalnoky ji je rekel, da se sme ona vedno nadjati krepke

podpore od Avstrije, toda pred vsem je potrebno, da se napravi sporazumljenje z Rusijo. Da tu ne bo prva Rusija hodila in reko v spravo ponujala, je gotovo, tudi umljivo, temveč se ta korak od Bolgarov pričakuje. Bolgari, oziroma njihova deputacija, ga je že storila in sicer s tem, da je na Dunaju in v Berlinu skušala ruskega sporočnika za-se pridobiti, da bi ji pripravil sprejem v Petrogradu. Na Dunaju je bila sprejeta, v Berlinu ne, če tudi se je dvakrat oglasila. Od druge strani čujemo ravnokar, da se iz Sofije napravlja deputacija v Petrograd pod vodstvom metropolita Klementa. Kak namen jo tje kaj žene, se pač lahko vgame, nikakor pa ne bo večini naroda ljubo, če bo ondi caru lagala, da s sedanjim regentstvom na Bolgarskem ni živ človek zadovoljen, ker narod goljufajo in kar se več takih lepih reči čuje. Včinek pa vendar-le vtegne tak biti, da se bo vsled tega sedanje regentstvo umaknilo drugemu iz raznih strank sostavljenemu, ki bo konečno posređovalo ter delalo za sporazumljenje. Da korak do tistega menda ne bo tako težak, kakor bi si ta ali oni mislil, je vendar očividno — če je le Rusiji na tem kaj ležeče, da se mir ohrani.

Deputacija je imela gledé sporazumljenja jako dobre in zdrave nazore. Ponudila je namreč po došlem sporazumljenju iz Sofije prestol bolgarske države princu Koburškemu, nadjaje se, da bi bil ta mož najboljši posrednik med Rusi in Bolgari. Izvoljeni princ Koburžan je v to privolil, toda pogojno, če ga namreč Rusija za kandidata potrdi in na to sobranje izvoli. Da Rusija ni bila teh nazorov, če prav je cesar Franc Josip rekel, da bi ga veselilo, če bi eden njegovih nadlajtenantov prišel za vladarja — in to — mislimo, bil je v Petrogradu največji zadržek, da niso o tej najnovejši kandidaturi prav nič slišati hotli. Pravi formalni zadržek bo ostal pa še na dalje sedanja vlada v Sofiji, kteri Rusija vsako veljavnost odreka. Prav bi bilo toraj, zaradi miru (kdo bi tega ne želel), ko bi se na Bolgarskem tolikanj sporazumeli in bi vsaj v tem oziru nekaj spremembe napravili, da bi Rusiji po tej strani spodmaknili stališče, na katero, pravi, da se do sedaj opira. Vsaj bi se potem videlo, kaj bi Rusija na to jela smatrati za povod mržnje. Da bo od Bolgarov takoj tudi sprejem kandidata zahtevala, ktere ga jim bo sama nasvetovala, se že kar naprej vé, če prav o tem sedaj še trdovratno molči.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. decembra.

Notranje dežele.

Preden se je *dalmatinski deželni zbor* zaključil, doživeli so poslanci še jako viharno sejo dne 20. t. m. Klaić je odgovarjal na Bajamontijevo interpelacijo, zakaj da se dnevni red in označevanja načrtov finančnih postav objavljajo edino le v hrvaščini in ne tudi v laščini. Klaić je rekel, da za to, ker deželni zbor edino le hrvaščino kot uradni

jezik priznava, kar je predsednik *deželnega zbora*, konte Vojnović, tudi potrdil. — Ko so imeli na dnevnem redu šolsko postavo, zahteval je Bajamonti, da naj bi se Lahom napravilo nekaj šol z laškimi naučnim jezikom. Posebno pa take šole potrebujejo v Spljetu, kjer je 105 očetov za njo prosilo. Na to je Klaić odgovoril, da naj se le nikari ne tolaži s prazno nado, da bi narodna stranka dalmatinska Lahom šole napravljala, pač pa bo dobro storil, če mu verjame, da si bo vestno prizadevala še te vničiti, kolikor jih imajo dosedaj. Oglašil se je tudi narodni poslanec Caraman, rekoč, da če v Spljetu tudi res 105 očetov prosi za laške šole, naj bo vsaj narodna stranka tolikanj previdna in naj jim tiste ne dovoli. Če bo vbogala, si bo pridobila zasluge, da bo otroke varovala potujčevanja. Čudni so resti Lah. V Dalmaciji naj bi se za vsako pest otrok napravila laška šola, v Trstu je pa 1400 slovanskih očetov za slovensko šolo prosilo, pa jo niso dobili. Dan osvete je toraj krivičniku vedno za petami. V čemur so se sami nad Slovani pregrešili, prav s tistim jih sedaj usoda sama tepe; pa jih bo še.

Promet razvija se v *Bosni* in *Hercegovini* čedalje lepše. Ko je Avstrija tje kaj prišla, imeli so v obeh deželah komaj za dobro ped železnice pri Banjaluki. Sedaj se železna kača že skoraj po celi deželi vije — zlasti po sredi. Najbolj osamljena bila je do sedaj videti iztočna stran Bosne ob reki Drini, kjer ni bilo nobene železnice niti v obližji ne. Srbija, kot sosedna država jih pa tudi še nima. Temu se je sedaj temeljito v okolišje prišlo s tem, da se bo vpeljala parobrodna vožnja po reki Drini, od njenega izliva v Savo pa do Zvornika, kamor je te dni na nezmerno radost ondašnjega prebivalstva priplaval prvi parnik pod vodstvom e. k. pomorskega častnika, ki je imel sedaj reko preiskavati, ali je sposobna za parobrode ali ne. Maksimilijan Kučera imenuje se dotični častnik, ki se je v prvi polovici t. m. v Zvornik po Drini pripeljal. Od 28. novembra pa do 7. dec. vozil se je od Rače pa do Zvornika, reko ves čas preiskavajoč. Njegovo sporočilo je jako ugodno in trdi, da je reka do Zvornika za parobrod popolnoma prilična. Sedaj namerava preiskave nadaljevati tudi še v gorenjem toku reke.

Včeranje sporočilo o blaznosti *dr. Hurbana*, boritelja Slovkov, ni resnično. Resnice je namreč na vsem le toliko, da ta Hurban, ki je zblaznil, nikakor ni voditelj Slovkov in bi menda tudi nikdar ne bil. Prvoboritelj slovaški, dr. J. Miloslav Hurban je pa še jako trdnega zdravja na duhu in telesu in ravnokar pridno spisuje svoje spomine iz dób 1848—1849.

Vnanje države.

Princ Koburg govoril je te dni z nekim časnikarjem. — ki so silno radovedni ljudje — o *Bolgariji* in *Bolgarih* in mu je marsikaj zanimivega in resničnega povedal. „Pred vsem, je rekel, se je Bolgarija že predaleč, mnogo predaleč v politiko zamotala, od česar ni imela prav nobenih koristi, pač pa mnogo prepira, jeze, sovraštva in celó ječe. Naloga, ki bi jo jaz tamkaj prevzel, bi bila silno težavna in trudapolna. Bolgarijo bi vladal le za Bolgare in bi pred vsem drugim odstranil bojno polje, kjer se evropska politika ravsa. Kar se mene tiče, sem eden najneodvisnejih mož v Evropi in bi nikdar ne hotel svoje mladosti v Bolgariji pokopati, če bi imela dežela še dalje ostati jabolko, za katero bi se Rusija, Angleži, Turki itd. med seboj pulili. Nikdar bi ne mogel pozabiti, da sem v sorodu z angleško kraljevo rodovino, kakor tudi ne, da je Rusija 100.000 mož in pa celo milijardo rubljev za Bolgare žrtvovala in da je ruska kri Bolgare osvobodila. Če bi

In, častita gospóda, ta namen doseči po možnosti, se je vstanovila tu v našem mestecu katoliška družba rokodelskih pomočnikov. Na Kranjskem je tretja; ali po Avstriji, po Evropi ima že neštivilno sestic, ne le po večih mestih, tudi po vaseh že rodi najlepši sad, da-si njen začetek še ni tako star; kajti še le nekaj čez 30 let je, kar je stopila prvič v življenje.

Pač prav bode, gospóda moja ako spregovorim nekaj besedic o ustanovitelju taci družbe. Bil je to duhovnik Adolf Kolping, kteri je bil v svoji mladosti celih 10 let — do 23. leta — čevljar. Videl je potrebo, dobro izučiti se svojega rokodelstva; ker se sicer nič ne doseže. Napravil je namreč nekaj čevlje svojemu očetu — pa kako? Dobri mož je pač spravil noge vanje, ali iz njih niso hotele! Večkrat je djal potem Kolping: „Tako je, vedno se moramo učiti, vsakdo mora skušati, da z neba ne pade noben učenjak, pa tudi noben rokodelc.“ Videl je pa tudi, kako nujna je potreba, skrbeti za oblačenje srca in za pravo moralno življenje pri rokodelcih. Sam je to skušal po delalnicah velicim nemških mest. Ko je potem postal po neutrudljivej pridnosti duhoven l. 1845, mu je bila prva in najprisrčnejša skrb storiti kaj v blagor rokodelskemu stanu. Ustanovil je najprej v Kolmu s samo sedmimi pomočniki rokodelsko družbo, ki se je pa kaj naglo razširila po Nemškem, v Avstriji in drugod. Pa kakov namen ima? Deloma sem že povedal: Namen je: mladeniče rokodelske

izrediti v prave može, može pa ohraniti res može. Kaj pa je „mož“? Popolen mož biti se pravi: imeti trdno krščansko prepričanje ter ga kazati doma v sobici, v rokodelnici, v občevanju z Bogom in ljudmi.

Kolping sam je namen tako-le razložil: „Rokodelsko društvo se je vstanovilo Bogu v čast, rokodelstvu v blagor in razevit pod varstvom rednika sv. Josipa. Podlaga mu je vera katoliška, dostojnost njegova pošteno krščansko vedenje, bratovska edinost častno znamenje medsebojna podpora v potrebi dolžnost ljubezni, pridno delo namen, h kateremu se skupno opominjamo. Pošteni krščanski pomočniki hočejo zavzemati nekaj častno mesto kot mojstri v družbi človeški, po čednosti in pridnosti. Zato udje katoliške družbe visoko čislajo vero, čisto, brezmadežno varujejo življenje, cenijo čast moža in rokodelstva, pomagajo si bratovsko povsod, da vstane, kdor je pal, se okrepi in obvaruje ter srčno napreduje, kdor je nastopil pot poštenosti, pravosti in pridnosti.“ Zato si je izbral za geslo besede, ktere tudi nam veljajo: „Vera in čednost, delavnost in pridnost, edinost in ljubezen, veselost in šaljivost!“

Katoliško rokodelsko društvo toraj strogo presojeno nikakor ni verska bratovščina, ki bi morda zahtevala od svojih udov posebnih pobožnosti, ne, ona je marveč državljanska naprava, ki ima skrbeti, da zboljša socialno stanje, da podá nerednemu življenju mladih rokodelcev pravo stalnost in rednost.

Pač visoko čisla in kultivira verstvo, toda le, ker brez vere ni misliti krepkega državljanskega življenja, ker brez vere niso možne zdrave človeške razmere. Ako pa brez vere nihče ne more sbajati za čas in večnost, potem je pač še posebno potrbna rokodelcu. Zato zahteva družba od vseh udov, da vestno spolnujejo verske dolžnosti ter se ne sramujejo svoje vere, marveč jo kažejo očitno. — Ker je živa, tam bode tudi prava čednost pognala, kakor sama od sebe. Zato se glasi naše geslo: „Vera in čednost!“

Med vsemi domačimi čednostmi pa je rokodelcu brez dvoma najbolj potrebna pridnost in delavnost, vsaj je poklican za delo, vsaj ima ime od „dela svojih rok“. A le v zvezi z vero bode delavnosti dalo svoj plod. Vera in delavnost ste zlato dno ljudstva. Bil je pregovor, in sicer resničen, „rokodelstvo ima zlato dno. Ako dandanes ni več tako — je več krivda le v tem, ker je rokodelstvo zapustilo stale podlage vere in čednosti. Ako hočemo, da bode zopet, kar je bilo, tu se nam je pač potrebno vrniti k veri in čednosti. Zato je kazal Kolping tako na sv. Jožefa rednika Gospodovega ter ga izvolil varuha „Družbi rokodelskih pomočnikov“. Njegova pot v nebesa mora biti tudi naša: pot po veri požlahtnena dela. To kaže tudi pozdrav, kojega rokodelski pomočniki naše družbe tolikokrat ponavljajo: Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo. Zapovedano je vsakemu, ko pride in odide — in res za rokodelca ga ni lepšega pozdrava. Nekaj prav

vedno to pred očmi imel, komu in koliko je namreč Bolgarija dolžna, bi pač ne mogel zgrešiti prave poti v deželi. Na bolgarsko vlado mora Rusija največji vpliv imeti, ki si ga sploh misliti morete, toda ne več, kakor le toliko, kar se ga strinja z evropskimi postavami in obstoječimi pogodbami. Na Bolgarskem bi se ne smelo nič zgoditi, kar bi Ruse žalilo, najbolje bo pa še za Bolgare, če bi se politike kolikor moč ogibali, ker imajo na trgovinskem polju kaj boljega opraviti. Nekako tak bi bil načrt, po katerem bi jaz na Bolgarskem postopal. Odločno bi se pa branil tjakaj hoditi, če bi me poslale velesile, da naj grem njihovo politiko izvrševati in bi se tista ne vjemala z mojo. Sploh bi morala Bolgarija v Evropi stališče dobiti, kakor ga ima Belgija. Če bo Koburžan tako govoril, se ga Rusija ne bo branila.

Ruski listi pečajo se v najnovejšem času prav pogosto z *avstrijskimi Slovani* in določno izrekajo nado, da se bodo Rusom približali pod vodstvom Čehov. Z Dunaja je pa nekdo še celo v Petrograd pisal, da so avstrijski Slovani vsi na strani Rusije. Dotični dopisovalec gotovo sebe za ves avstrijski slovenski svet smatra, ter razmere Slovanov, zlasti Čehov Rusiji nasproti po svoje sodi, sicer bi bil drugače pisal. Čehi, kakor Slovenci razdeljeni so gledé sočutja do Rusov na dva tabora. Mladočehi in Mladoslavenci (liberalna stranka) vsi goré za Ruse, Staročehi in konservativni Slovenci pa le toliko za-nje marajo, kar se to strinja z dolžnostmi do katoliške cerkve in do Avstrije, kot skupne naše domovine, kjer se kljub vsemu vpitju Slovani še vedno za sto odstotkov prosteje gibljejo, kakor pa v Rusiji ali Nemčiji.

Oberdankovanja in žaljenja Avstrije na *Laškem* še vedno ni konca ne kraja. Dne 20. t. m. obhajali so obletnico Oberdankove smrti, kar vestno nikdar ne opusté, odkar je obesila Avstrija vojaškega beguna, ki se je hotel celo nad življenjem svojega cesarja pregrešiti. V Rimu imajo Tržaški, Istrski in Tridentski irredentoveci svoje društvo in to je letos Oberdankovemu spominu na čast obesilo na zid Vasella venec s trakovi, na katerih je bilo brati: „Padlemu za domovino!“ Ko bi ti ljudje le tako nesramno ne lagali ne! Hudodelca najsuroveje vrste hočejo napraviti za mučenca domoljubja, kakor bi ne vedeli, da je bil Oberdank v Trstu in ne v Rimu rojen. Vlada je pa tisti venec takoj pograbila in dva irredentovca zaprla. Zvečer so se zbrali v Mazzinijevih dvoranah na banket, ki se je Oberdankovemu spominu na čast napravil. Oberdankova smrt jim je sploh jako prav prišla, da imajo vedno kaj v rokah, s čemur se v Avstrijo zaletavajo. Toda ne le to, tudi vsaka druga reč jim je dobra, samo če se dá z njo založiti prav topla zausnica nad vse jim pristujeni Avstriji. V Veroni je lansko leto policija morala spominsko ploščo odpraviti, ki jo je irredenta nekemu Aschierisu vzdala. Bila je namreč razžaljiva za Avstrijo. Zarad tega so irredentoveci 20. t. m. v parlamentu Depretisa prijeli, zakaj je dal ploščo odstraniti. Depretis je rekel, da zarad vsebine njene, na kar nekdo pravi, da je bila vsebina v italijanščini spisana. „Tudi v italijanščini se lahko neumnosti kvasijo!“ pravi na to Depretis. No, to je bilo pa kakor ogenj v strehi. Pantano plane kviško in zavpije: „Sramotno je delati avstrijsko politiko, še bolj sramotno pa ravno danes, na obletnico Oberdankove smrti!“ Na to mu Tenani pravi: „Vi govorite o Avstrijcih, pa še videli niste nobenega.“ Predsednik pravi: „Poštenjak Pantano, kličem Vas k redu!“ Depretis pa pravi, da ga kak Pantano s svojimi napadi nič ne moti. Vse se lahko piše, toda dostojno; vsebina one spominske plošče pa ni bila dostojna, za to jo je pa vlada odstraniti dala.

Na Laškem se ravnokar pripravljajo zarad velikega *državnega spomtnika*, ki ga misli država postaviti na čast svojemu prvemu kralju Viktorju Emanuelu. Eni nasvetujejo, da naj bi bil spomenik tako prirejen, da bi bili okoli kralja postavljeni marmorni kipi vseh tistih mož, ki so si za zjedinenje države kolikor toliko zaslug pridobili. Drugi pa pravijo, da to ne gre. Može, ki so sodelovali pri zjedinevanju Italije, so si pač preveč različni, da bi se dali v eno skupino zediniti. Dalje se tem tudi ne zdi umestno, da bi se podobe republikancev nastavile kralju — ob nogah.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 21. dec. Slovenski klub na Dunaji imel je svoj tretji večer 18. t. m., na predvečer g. Janežičevega rojstnega dne v hôtelu Royal I. Singerstrasse 3. Predsednik kluba gosp. J. Navratil pozdravil je navzoče, ter izrazil svojo radost, da so se zbrali Slovenci v tako velikem številu. A ne samo na Dunaji bivajoči Slovenci zbrali so se ta večer, tudi z Dunajskega Novega mesta prišel je naš rojak inženir g. Poznik. Dalje videli smo med navzočimi našega pesnika g. Stritarja, župnika nemškega viteškega reda č. g. Jančarja, višega nadzornika severo-zahodne železnice gosp. Miklavčiča, dalje gospode dr. Simoniča, dr. Kresnika, dr. Sežuna, Žiga Sežuna, Bavdeka, dr. Ploja, ravnatelja Šleiferja, nadporočnika Kaša in dr.

Po svojem uvodnem nagovoru bral je gosp. J. Navratil svoj prezanimiv spis: „Prazna vera o kačah“. Prezanimiv bil je ta spis v dveh obzirih. Prvič nam predočil je g. Navratil mišljenje priprostega naroda o kačah; drugič vtemeljeval je pa tudi to mišljenje z nazori raznih naravoslovcev, ali je je tudi pobijal. Gosp. govorniku izraževala se je po končanem berilu hvala in priznanje od vseh navzočih.

Za njim govoril je gosp. Josip. Ciperle o pokojnemu Janežiču, kojega rojstni dan je bil 19. t. m. V kratkih potezah narisal je govornik zasluge tega moža, njegovo važnost v literaturi, ter povdarjal, da se sme meriti Janežič z najboljšimi možmi vseh časov in narodov kar se tiče njegove marljivosti, nevtrudnosti in požrtvovalnosti.

Gospodje pevci vseučiliščniki peli so potem mnogo slovenskih pesni, ter s tem mnogo pripomogli, da je bil ta Janežičev večer jako prijeten in sijajen. Za to bodi jim izrečena tu še enkrat hvala. Hitro potekel je čas, in neradi ločili so se nazvoči. Bog daj še mnogo taceh veselih večerov!

Z Dobrne, 21. decembra. (Burja.) Kakor kolledarji pravijo, je nocoj proti jednajsti uri začetek zime, a dan bo začel zopet rasti.

Zdi se, da jeseni ni bilo po volji, ker se je morala posloviti. Danes ob četr na štiri je namreč vreme bilo za sedanjí čas nenavadno černo, jezno. Od jugo-zapada prihrula je burja z gostim dežjem, med katerim je padala solika; ob enem se je bliskalo,

treskalo in gromelo, kakor smo to letos doživeli enkrat koncem junija.

Ko so oblaki odplavali nad Pohorje, pripihal je močen vihar. Sedaj, ura je ravno odbila pol devet, je nebo jasno, a zrak precej hladen in miren. Ne! Ko sém bil stavek napisal, začela je zunaj bučati nova burja.

Domače novice.

(Gosp. Josip Nolli) poje danes poslednjič v tukajšnjem gledališču ulogo grofa Luna v operi „Travatore“, potem pa odide v Levov na svoje novo mesto.

(Mlekarska zadruga) pričela bo še le ob novem letu svoje skupno delovanje, ne pa, kakor se je reklo, deloma že danes, ker stroji in druga priprava za izdelovanje surovega masla ni še došla.

(Zastavljene reči), ki so prišle lani meseca oktobra v zastavljalnico in se do sedaj še niso prepisale in ne rešile, prodajale se bodo 3. januarja v tukajšnji zastavljalnici.

(Štajarski deželni zbor) se bo zopet sošel še le dne 7. januarja.

(Slovanska čitalnica) v Mariboru ima v nedeljo 26. t. m. svoj občni zbor. Začetek ob 6. uri, po občnem zboru zabava.

(V pokoj) šel je Ptujski okrajni glavar gosp. Premierstein in pride na njegovo mesto g. Friderik Marek.

(Služba zemljiškega knjigovodje) razpisana je pri c. kr. okrajni sodnji v Radgoni, oziroma tudi služba kancelista pri kaki drugi c. kr. okrajni sodnji do 25. januarja.

(Trst deloma pod vodo!) To je izvestno zanimiva novica, kaj ne da, ki jo je povzročila odhajajoča jesen nastopajoči zimi. Poslednji dan, ki ga „Pratika“ še jeseni privošči, vlekel je po Trstu še gorki jug, tako-le do kosila, potem se je pa umaknil burji, ki pa ni bila tako prijazna, temveč je kar divjati jela. Posebno v morje se je kaj srdito zaganjala, ter ga je jela više in više dvigati, tako, da so ga bili nižji ob morji ležeči deli mesta vsi polni. V velikem kanalu je bilo toliko vode, da so morali most odpreti, sicer se je bilo bati, da ga razburjeno valovje samo dvigne iz tečajev. Na velikem trgu in pred južno železnico je stalo morje meter visoko in so se ljudje v barkah sem in tje vozili.

(Slov. bralno in podporno društvo v Gorici) je imelo svoj občni zbor. Premoženja ima 2729 gld. 46 kr. Dohodkov je bilo v minulemu letu 1685 gld. 66 kr., stroškov pa 881 gld. 30 kr. Preostanka je toraj 804 gld. 4 kr. V novi odbor so voljeni: Za predsednika č. gosp. Anton Gregorčič, v odbor pa gg.: Ivan Berbuč, Josip Budan, Ant. Fon, Anton Jakovčič, Karol Komac, J. pl. Kleinmayer, Lodati, Pirjevec, Sivec in Vuga. Podpredsednik je g. Kleinmayer, za tajnika g. Sivec, za blagajnika g. Pirjevec, za knjigo-

posebnega pa je v naši družbi to, da je tako podobno družini. V vzajemnosti in bratovstvu se imajo družiti vsi. Načelnik je oče, načelnštvo svetovalstvo v družini.

Različnost stanú, rokodelstva, rodu, narodnosti ne dela pri nas nikakega razločka: vsem je dolžnost, da se med seboj ljubijo, in sicer ne samo z jezikom, ampak v dejanju in resnici, z izgledom, podukom, opominjanjem, v zdravju in boleznih — do smrti — še dalje tudi onstran groba. „Edinost in ljubezen.“

Ako so pa vsi udje z Bogom in med seboj edini, potem nikakor ne more izostati notranja radost, marveč osrečuje res ude naše družbe. Ni naš ramen, da bi žalostno glave pobešali, ne, veselega služabnika ljubi Gospod. Zato ima naše geslo tudi besede: „Veselost in šaljivost“.

Pa kako hočemo to doseči: Da se vsakdo izobraži v svojem rokodelstvu, zato se jim podaja v družbi zastoj poduk v čitanju, pisanju, v računstvu, v risanju, geografiji, zgodovini in fiziki. Očitno moram izreči najtoplejše zahvalo, da so se mi učiteljske moči jako radovoljno ponudile, tako izmed mojih gg. kolegov gimnazijskih profesorjev, kakor tudi od č. oo. frančiškanov. Bog jim plati! Razun tega se jim zlasti ob nedeljah in ponedeljkih podučni verski in svetni govori podajajo, ter se jim časopisi in knjige posojujejo; tudi sami kaj pred-

našajo, bodisi pesen ali proza. Razun tega se prijazno po domače pogovarjamo, in da si odpočije duh in telo, napravimo tudi kako pošteno igro, ali nikdar ne za denar.

Prav posebno se bode gledalo tudi na to, da se udje privadijo ne le pridnosti in delavnosti, ampak tudi prave varčnosti — kaj bi koristilo, ako bi pri enem oknu še toliko dobil rokodelce, pa bi pri drugem vun zmetal? Nič! Priučiti se mora varčevati pri krajcarju, potem sme upati, da bode kedaj pravo žel. V boleznih, ali če kdo nima dela, ga bodemo bratovsko podpirali.

Prav posebno pa povdarjamo pri nas veroznanstvo — krščanski nauk — vsaj je ta nauk, kakor smo slišali, podlaga pravi sreči. Zato so dolžni priti vsi ob nedeljah, ko se razlaga veroznanstvo. A vera se naj kaže v delih; zato je dolžan vsakdo izmed udov naše družbe ravnati se po veri: spolnovati mora cerkvene zapovedi, varovati se pijančevanja, ponočevanja, slabe družčine, nesramnih zvez. Kdor bi tega ne spolnoval, temu se dá slovó, ako ni poboljšanja. Vsacemu pak je znano, da razun veroznanstva prav posebno tudi blaži srce in sploh omikuje človeka pošteno petje. Petja le tam najti ni, kjer ni dobrih ljudi. Zato tudi naša družba zlasti pazi na to, da se podučuje v petju. G. P. Otokar se je po-

nudil truditi se marljivo — s kakim vspehom, bodete kmalo videli. Bog mu stotero povrni.

Gospoda moja, skušal sem vam v kratkih potezah tu popisati namen naše družbe. Prepričan sem, da je iz tega vsakdo lahko razvidel, da je res lep, blag, plemenit. Hvala Večnemu, to prepričanje se je že sedaj kazalo, kajti dobil sem nepričakovano mnogo podpore. Ne morem žaliti skromnosti posameznih gospodov, zato jih tu ne bodem imenoval, razun tega ste jih lahko brali v Dolenjskih Novicah. In te dobrote upam, da niso bile zastoj. Oglasilo se mi je mnogo pomočnikov, ki kažejo vnemo in dobro voljo. Pred vašimi očmi jih bodem očitno danes sprejel v družbo, le nekaj jih moram odložiti na poznejši čas, ker še ni pretekla doba poskušnje ki je predpisana po naših pravilih. Čuli bote sami, kaj bodo obljubili kot udje našega društva. Razun tega, blagorodna gospoda, vam bodo zapeli nekaj pesmic ter deklamovali par lepih poezij. A te, gospoda moja si drznem nečesa prositi: Ako vam ne bode vse tako po godu kakor želite, pomislite, kdo so pevci, kdo deklamatorji — može ki se celi dan trudijo z delom svojih rok, ki niso živili više izobrazbe. Pomislite, da smo komaj dva meseca skupaj in — milostno sodite! Začetek je težak — vedno bode boljše. Sklenem, gospoda moja, z našim pozdravom: Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Bog ga blagoslovi!

vodjo g. Berbuč, za bukvarničarja g. Budau in za gospodarnika g. Just Vuga.

(Za odpravo mitnic) pričela se je strastna agitacija po Koroškem. Celó v deželnem zboru sklenili so poslati deželnemu odboru poziv, da naj se spusti v razgovor z drugimi deželnimi odbori, da se mitnice čem preje tem bolje odpravijo.

(Povodnji) bojé se na Koroškem vsled obilne množine vode, ki jo valite Drava in Zilja s seboj, Drava jo narastla za poldrugi meter.

Razne reči.

— K pogrebu barona Mondelna pripeljali so se v Baden: cesar, cesarjevič, vsi nadvojvode in vsi najvišji dostojanstveniki Dunajski. Kakor se čuje, mu bo namestnik sedanji načelnik generalnega štaba, baron Beck, temu pa fmlt. Reinländer.

— Roparji na Dunaji v najnovejšem času že niso prav nič nenavadnega. Ni ga že skoraj tedna, da bi se ne čulo o kakem roparskem napadu sedaj tukaj, sedaj tam. Minuli teden pojavil se je tak roparski napad v Hernalsu pri Dunaji. Neznani človek prišel je v stanovanje gospé Ane Bradáč in jo je vprašal, če je mož domá. Na zanikalni odgovor prosil tujec za malo oguja. Gospa Bradáč se obrne, da mu postreže, lopov pa v tistem trenutku sekiro zgrabi, ki je ravno na mizi ležala in z njo gospó po glavi lopne, da je takoj nezavestna obležala. Na to je vzel iz predala 50 goldinarjev denarja in srebrno uro, ter odšel.

— Z gorkim vremenom hvalijo se tudi po Ogerskem, kjer jim je nebo prav takó z oblaki nakopičeno, kakor pri nas. V soboto je šel v Buda-peštu po eni strani nekoliko dež, od druge je pa sonce sijalo. Kar se vspnete nad Švabsko goro dve prekrasni mavrici, ki ste sprehajalce ob Dunavu kar omamili, tako lepi ste bili. Viditi ste bili celo četrť ure.

— Sedemnajst tihotapev zasul je sneženi plaz blizu Vicence na Laškem. Rešili niso nobenega. Današnji Lahji, posebno pa tihotapci (kontrobarntarji), ne marajo za Boga, Bog pa za nje ne!

— Angleška ima skoraj toliko milijonarjev kakor Nemčija — beračev. Preteklo leto, t. j. v dóbi od 31. oktobra 1885 do 31. oktobra 1886 umrlo je na Angleškem 76 milijonarjev, t. j. takih oseb, ki so več nego 100.000 funtov šterlingov zapustile. Med temi sta bila dva takozvana „obermilijonarja“ in sicer James Fletcher, ki je zapustil 1.394.000 funtov šterlingov, kar je po naše čez 14 milijonov goldinarjev. Drugi je pa James Arthur z 1.049.000 funtov šterlingov = 11 milijonov goldinarjev.

— Amerikanci so vam tiči brez primere. Če si bo kje papirna dóba zlato krono prisluzila, ji taista v Ameriki nikakor ne ujide. Kar človek potrebuje, vse si prizadevajo ti ljudje iz papirja izdelati. O papirnatih železničnih kolesih je bilo že zdavnej govorenje, o parketu tudi že, in sedaj so si pa izumili papirnate čevlje! V zjedinjjenih državah, pravijo, da je tovarnar, ki jih izdeluje kar na debelo. Ceneji so menda in zdatno bolj trpežni, kakor pa usnjati. Gosti so kakor zlató, in zlikati se dájo, kakor zrcalo. Kar je pa še največ vredno, je menda to, da nikdar ob šivi ne počijo — ker je nimajo. Amerikanci so pač srečen narod!

Telegrami.

Praga, 22. dec. V današnji seji vtemeljeval je Plener svoj predlog na odpravo jezikovne določbe in pa da bi se politični in sodni okraji po narodnostih omejili. Za njim je pa stavil knez Karl Schwarzenberg vtemeljen predlog na prehod k dnevniemu redu. Veliko posestniki in Čehi so glasovali zanj. Na to je pa Schmejkál v imenu Nemcev ustal in rekel, da se Nemci tako dolgo ne bodo več udeleževali sej v deželnem odboru, dokler ne bodo dobili porošstva, da se hočejo Nemci na nemškega naroda želje dejanski ozirati. Na to Nemci vstanejo in zapusté dvorano.

Dunaj, 23. dec. Na podlagi avtentičnih poizvedeb smo vstani izjaviti se, da so objave nekterih avstro-ogerskih listov, kakor bi bila Avstrija v ameriškkih tovarnah naročila 400.000 pušk repetirk, brez vsake resnične podlage.

London, 23. dec. Curchill je odstopil. Razburil ga je veliki vojni budget o katerem Curchill trdi, da na podlagi sedanje zunanje politike nikakor ni opravičen.

Tujci.

21. decembra.

Pri **Matiču**: Schrecker in Singer, trgovca, z Dunaja. — And. Kališnič, o. k. poštar, iz Tržiča. — vitez Honor, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Stonu**: H. Perz, zasebnik, iz Grada. — Janez Gruden, zasebnik, iz Idrije. — Šitimir Vilhar, posestnik, iz Prezida. — Frano Leiter, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Zuvič, potovalec, z Dunaja. — Adolf Jankovič, zasebnik, iz Grada. — Anton Schmidarik, zasebnik, iz Tržiča. — J. Pirich, potovalec, iz Ptuja. — Anton Ribeschini, potovalec, iz Litije. — J. Radl, inženir, iz Trsta. — Jožef Loschan, inženir, iz Bečanuova.

Pri **Avstrijskem caru**: Evgen Weiss, načelnik postaje, iz Slatara. — Ljubica Engelsfeld, zasebnica s sestro, od Vsihsvetih. — J. Kokalj, oskrbnik, s hčerjo, iz Javornika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	731.93	+ 0.6	sl. jzap.	oblačno	2.00	
22. 2. u. pop.	734.35	- 1.2	sl. vzh.	sneg	sneg	
9. u. zveč.	736.04	- 2.6	sl. vzh.	oblačno		

Zjutraj po 7. uri mrzel veter. Od 8 ure do večera je šel sneg. Srednja temperatura - 1.1° C., za 1.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

23. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82	gl.	65	kr.
Sreberna 5% 100 (s 16% davka)	83		35	
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	111		60	
Papirna renta, davka prosta	100		05	
Akcije avstr.-ogerske banké	876		—	
Kreditne akcije	293		40	
London	126		20	
Srebro	—		—	
Francoski napoleonid.	9		97	
Ces. cekini	5		97	
Namske marke	61		87 1/2	

Na novo izišel

je ravnokar pri meni v četrtem natisu za eno mašo pomnožen in z debelimi črkami natisnjen molitvenik

Jezus in Marija

moja ljubezen ali nauki in molitve za požne Slovence.

Spisal Janez Volčič.

Molitvenik velja v usnji z zlato obrezo 60 kr., v usnji vezan pa samo 40 kr. (1)

Matija Gerber v Ljubljani.

Isti čč. gg. naročniki na „Theologisch-praktische Quartalschrift“ kateri so do sedaj prejeli naravnost iz Linca, se vljudno prosijo, da blagovolijo naročnino za leto 1887 na podpisano bukvarno poslati ne več v Line. Po dogovoru z vredništvom „Quartalschrift“ in našo bukvarno so naročniki v škofiji Ljubljanski, Lavantinski, Krški, Goriški in Tržaški nam prepuščeni.

„Theologisch-praktische Quartalschrift“ izide v štirih zvezkih na leto in sicer: v začetku januarja, aprila, julija in oktobra in velja za celo leto le 3 gl. 50 kr. s poštnino vred. (4)

„Katoliška Bukvarna“

v Ljubljani.

Vsakemu važno!

„Conkling Manufacturing Company“

delniška družba

v Birminghamu na Angležkem,

razpošilja vsled zdatno zmanjšanih tarifov za pošne pakete v inostranstvo celo posamične komade slavnoznanih svojih remontvar-žepnih ur kamor-koli v Evropo vožnine in carine prosto ter brez vsakojakih sitnosti za prejemnika k njemu na dom po sledečih tovarničnih cenah. Pri nas izdelujejo se samó remontvarke (ki se brez ključa navijajo), ker so take ure današnjemu času najbolj prikladne. Namesto da bi človek še le ključ iskal, treba mu je le kozice nekolikrat okoli zavrteti in ura je navita. Pri vsem tem pa ni treba pokrova odpirati, kar varuje prahu v uro in pa olje ne more izhlapati, pero ne more počiti in sploh ura niti deseti del toliko popravil ne potrebuje kakor sicer. gl.

Najboljše srebro — s sekundnim kazalom močnim in lepo rezljanim pokrovom ter kristalnim steklom 9. —
z dvojnatin pokrovom 12. —

18 kar. zlato — z nizkim kristalnim steklom, gladkim pokrovom z monogramom ali grbom ali pa z elegantno rezljano okraško 20. —

— mala ura za dame 30. —
— velika za gospode 30. —

z močnim dvojnatin pokrovom, 13 rubinov, izvrstna in solidna ura 30. —
— mala oblika za dame 35. —
— velika oblika za gospode 35. —

Royal Chronograph s 1/4 sekundnim kazalom posebno močnim pokrovom, ki je krasno rezljan in je delo posebno izborno. (Ta ura prodaja se v trgovini po 120 gl.) 50. —
ravno tista z dvojnatin zlatim pokrovom (mesto odprtega kazališča) 72. —

Imperial Calendar Chronometer, ki kaže mesec, dan in datum s 1/4 sekundnim kazalom na sredi, ima 3 posebno močne zlate pokrove in je najelegantejša ura, kar se jih dandanes sploh izdeluje in ktere v trgovini ni nikjer pod 250 gl. dobiti 90. —

Ure se razpošiljajo na vse strani poštnine in carine prosto!

Za monograme, grbe itd., ki se vrezujejo jako okusno, 1 goldinar posebej.

Angleške ure so priznane najboljše ure na svetu in gledé preciznosti, solidnega dela in trpežnosti zdatno boljše memo švicarskih. Kdor jo naravnost naroči, prihrani si 50%, kajti trgovci z urami ne izdelujejo sami ur, temveč jih tudi tukaj naročajo in iščejo neprimerno velikega dobička. Naš namen ni kričati: „pol zastoj ali še celó pod tovarniško ceno“, ker tega nihče ne more! Pač pa se zanašamo na razum p. n. občinstva in pa na dobro ime naše tovarne, ki si ga je v teku 32. let po svoji poštenosti, vestnosti in točnosti pridobila. Mi izdelujemo ure le iz najboljšega srebra in 18 karatnega zlata. Vse naše ure so strogo uravnane in se razpošiljajo v elegantnem Marocco-etui, ter so takoj za rabo. Vsakej uri priložen je poroštvni list za 3 leta. Kdor nam uro franco pošlje v popravilo, izvršimo mu popravo brezplačno. Da se vsak lahko prepriča o točnosti naših izdelkov, dajemo jih na 3mesečno poskusnino, t. j. kdor uro kupi, ima pravico v teku treh mesecev vrniti nam jo, če bi mu ne ugajala popolnoma in mi mu vrnemo denar, ne da bi mu kaj odtegnili. Denar se nam lahko pošlje v bankoveli ali pa v poštnih markah vseh dežel, kakor tudi po poštnih nakaznicah. Vsako naročilo, in naj bo še tako majhno, izvrši se še tisti dan in ima naročnik že čez 4 dni naročeno blago. Naslov je:

„Conkling Manufaktur Company“

55, Alma Str. Birmingham (Anglija).

Agentje in komisijska založišča se sprejemajo pod jako ugodnimi pogoji. (4)

Izurjen, neoženjen cerkvenik

z dobrimi spričevali išče službe. Ponudbe sprejema: Blaž Pretnar na Jesenicah na Gorenjskem. (3)

Današnjeje štev. našega lista je pridan prilogi predočivajoč uzore cerkvenega orodja iz pasarnice gospoda Leopolda Tratnika.

Žrebanje že o božiču!

KINCSEM SREČKE a 1 gl. 11 srečk 10 gl. samo

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(47)

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waltnergasse 6.